

Risør og Gjerstad kommuner – Jordbruksstrategi.

Vi takker for tilsendt rapport om jordbruksstrategi. Vi mener at rapporten er meget grundig og god. Den danner et godt grunnlag for utarbeiding av arealplan i kommunene. Vi er fornøyd med at det er gjort en planvask slik at regulerte arealer er blitt tilbakeført til LNF.

Det er også viktig å være aktive i forhold til Nye Veier i forbindelse med bygging av ny E 18 Tvedestrand/Risør. Vi har uttalt oss tidligere til Nye Veier om at det er viktig å spare så mye dyrket mark som mulig i forhold til veitraseen, og at overskudds-jord ikke må brukes på veiskråninger, men til ny matproduksjon i samarbeid med lokale bønder. På veiskråninger kan det godt brukes flis etter hogst i veitraseen.

Vi mener at kommunene må arbeide for en bedre forståelse i befolkningen for hvor viktig matjorda er for matforsyning, sysselsetting og kulturlandskapet. Vi lever i en veldig urolig tid, der vi er nødt til å tenke matvareberedskap. Det hjelper ikke nok å ha et sterkt forsvar, hvis vi ikke har mat til forsvaret.

Risør og Gjerstad er preget av melkeproduksjon og amme ku-produksjon som de sterkeste driftsmåtene. Det har sammenheng med at forholdene ligger best til rette for dette med naturlig grasproduksjon i området.

Alle brukene er gjennomgående for små, og det må arbeides for at de som ønsker å satse, kan utvide driftsgrunnlaget. Det bør derfor være en oppgave for kommunene å hjelpe bønder som vil satse, til å få kjøpt tilleggsjord og dyrkingsjord. De fleste har for lite eget areal til utvidelse av driften. Det er derfor nødvendig å stimulere til utvidelse av driftsgrunnlaget for de som ønsker å investere. Det bør også undersøkes om kommunene har areal som kan selges til aktive bønder.

Vi ser positivt på mer informasjon til alle eiere av landbrukseiendommer, og hvor viktig det er å holde joda i hevd. For de som ikke vil drive selv, bør det skapes forståelse for at 10 års leiekontrakter er en god løsning.. Det bør gis tilskudd til restaurering av dyrket mark som ikke er i god hevd, og tilskudd til grøfting. Fagmøter, gjerne i samarbeid med landbruksrådgivningen, kan være en god ide. Det er en kjent sak at det kan være stor forskjell på god å svak drift. Det må derfor legges opp til et sterkt fagmiljø.

For mange ligger det best til rette for å drive med ammeku. Dette kan være en god driftsform som lett kan kombineres med annen inntekt, og som bidrar veldig positivt til et flott kulturlandskap.

Vi vet av erfaring at det kan oppstå konflikt mellom jordbruksdrift og boligområder på grunn av lukt og støy. For nye boligområder anbefaler vi en byggegrense på 35 m fra dyrket mark. Avstand i forhold til spesielt verdifull dyrket mark bør være 50 m.

Søgne 22.mars 2026

JORDVERN AGDER

Gunnar Hangeland, leder